

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סז)

טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמָן** לזכות לכל הישועות

שבת תזריע-מצורע

אשה כי תזריע... (ויקרא י"ב, ב)

וזה שפרש רש"י בתחלת פרשת תזריע אמר רבי שמלאי כשם שיצירתו של אדם הוא אחר כל בהמה וחיה ועוף כך תורתו נתפרשה אחר כל חיה ועוף. כי יצירתו של אדם היה אחר כל יצירת בהמה וכו', כדי שיכניע הגסות ויזכה לתורה ועבודת ה' באמת כי אי אפשר לזכות לתורה ועבודה ותשובה ומעשים טובים כל אחד לפי בחינתו מקטן ועד גדול כי אם על ידי שבידת הגאות וגסות הרוח. ובשביל זה נברא האדם באחרונה כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהאדם נברא בסוף כדי לכןס לסעדה מיד, דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו לאמרו לו יתוש קדמך במעשה בראשית. הינו כי האדם נברא רק בשביל שיעסק בתורה ועבודת ה' כל ימיו ועל כן נברא באחרונה כדי שיכנס לסעדה מיד הינו כדי שיהיה הכל כבר מוכן לפניו כל מה שצריך לפרנסתו ולהרחיב דעתו בהם ולהכיר על ידם גדלת הבורא יתברך. ועל כן הכל נברא קדם יום הששי והוא נברא ביום הששי סמוך לשבת אחר שכבר נברא הכל בשבילו והוכן לפניו הכל כדי שיכנס לסעדת שבת מיד ולא יצטרך להמתין ולבלבל דעתו בשום דבר. רק יזכה לסעדת שבת מיד שיזכה מיד לעסק בעבודת ה' שזהו עקר תכלית הסעדה של שבת שהוא בחינת הסעדה שלעתידי שיזכו הצדיקים שהיה אדם הראשון ראוי לזכות אליו מיד אם היה מקים מצותו יתברך.

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שם דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו אומרים לו יתוש קדמך וכו' הינו שאי אפשר לזכות לסעדה הקדושה הנ"ל אפלו אם הוא פנוי מכל העסקים ויש לו כל הון דעלמא כי אם על ידי שפלות שעל ידי זה דיקא זוכין לתורה ועבודה, אבל תכף כשמתגאה ותזוח דעתו עליו אומרים לו יתוש קדמך כי אז הוא רדוי לפניו לפני כל בהמה וחיה ועוף כמו שאמרו רבותינו ז"ל זכה רודה בהם לא זכה נעשה ירוד לפנייהם. וכן הוא בכל אדם גם עתה שיש שה' יתברך נותן לאדם עשירות וחפצים הרבה בהמות ועופות ותבואה ופרות ומלבושים וכו' כאלו הכל נברא בשבילו. ובאמת הוא כן כי הכל נברא בשבילו כדי שיכנס לסעדה וכו' הינו כדי שיעסק בעבודת ה' ועל ידי זה יזכה לסעדה המעטדת לצדיקים וכו'. אבל כל אחד לפי בחינתו אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי שפלות באמת כנ"ל. ותכף כשמתגאה ודעתו זחה עליו מורידין אותו ואומרים לו יתוש קדמך וכנ"ל.

נמצא שעקר בריאת האדם אחר כל בהמה וכו' הוא בשביל שפלות כדי שיזכה על ידי זה לתורה. וזה שרמזה התורה בפרשת תזריע שהזכירה תורת האדם כשנולד שהוא בחינת בריאת האדם שנולד ונברא ויוצא אדם חדש לעולם והזכירה אותו בסוף אחר כל בהמה חיה ועוף לומר כשם שיצירתו אחר כל בהמה חיה ועוף שהוא בשביל שיזכר שפלותו כך תורתו נתפרשה אחר כל בהמה חיה ועוף כי הם בחינה אחת כי מה שנברא בסוף זהו בעצמו גם כן בשביל זה כדי שיזכה לתורה על ידי השפלות על ידי שנברא באחרונה. ועל כן נתפרשה תורתו בסוף כמו יצירתו כי הכל בחינה אחת כי גם יצירתו בסוף היה בשביל התורה כי אי אפשר לזכות לתורה כי אם על ידי ענוה ושפלות שבשביל זה נברא האדם באחרונה. וזהו שנשמך לזה הלכות ננעים שבאין על גסות. (לקוטי הלכות - הלכות ערלה ה' - אות י"ט)

שבעת ימים לטהרתו... ורחץ בשרו במים חיים וטהר... (ויקרא ט"ו, ב)

העקר שצריך להאמין שבכל יום ויום נעשים חדשות לגמרי. על כן צריכין להמתין ולהמתין עד יגיע יום ישועתו, כי ה' יתברך מצמיח ישועות בכל יום כמו שאומרים בברכת קריאת שמע בכל יום, עושה חדשות וכו' מצמיח ישועות וכו', רק אף על פי כן צריכין להמתין הרבה עד תצמח ותתגלה ישועתו בשלמות:

וכל זה רמזה לנו התורה הקדושה בדיני טהרת הטמאים שר"ב טהרתן תלוי בימים ובזמן כפי ערך טמאתן, כגון הטמאים ביותר כמו טמא מת וזב ומצורע צריכין להמתין שבעה ימים וכו', ובעל קרי וכיוצא צריכין להמתין יום אחד עד שיעריב שמשן ויתחיל יום שלאחריו, וכל זה הוא בחינה הנ"ל שבכל יום ויום נעשים חדשות לגמרי, ועל כן זה שנטמא ורוצה להטהר צריך טבילה במקוה כדי להמשיך עליו קדשה וטהרה ממקוה העליונה שהוא המקוה של שבועות שהוא המקוה של שער החמשים, כמו שכתוב בכונות האר"י ז"ל ומובא בהתורה וביום הבכורים הסתרה (סימן נו) עין שם, כי משם נמשך הטהרה לכל הטובלים במקוה להטהר מטמאתן. ואחר שהתחילו להטהר על ידי המקוה הקדושה עדין לא נגמר טהרתן בשלמות וצריכין להמתין עד שיעריב שמשן של זה היום ויתחיל יום שלאחריו כמו שכתוב: "ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים", להורות שהמשכת הטהרה והקדשה תלויה בימים, שכל מה שבא ונתחדש יום אחר נתוסף ונתחדש קדשה יתרה מלמעלה, כי רק בשביל זה ה' יתברך מקים עולמו מששת ימי בראשית עד הסוף, ובכל עת הוא בורא יום ולילה וכו', כי כל יום ויום של כל ימי עולם הוא בריאה חדשה ממש, כי יום הזה עדין לא היה מעולם. וצריך כל אחד לשום לב לזה ולהודות לשמו יתברך בכל לב על זה בכל יום ויום ולומר ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית בלב שלם בכל יום וכו'. ועקר התחדשות בכל יום ויום הוא רק בשביל להמשיך ולהאיר מקדשתו העליונה עלינו מחדש לעורר אותנו להתחדש בכל יום ויום ברצונות חדשים וחזקים וכו' לה' יתברך:

ועל כן הטמא שטבל והתחיל להטהר אינו רשאי לאכל בתרומה עד שיעריב שמשו ויבוא היום שלאחריו, כי כפי טמאתו, אף על פי שהתחיל להטהר וטבל במקוה, אף על פי כן אינו יוצא מידי טמאתו בשלמות עד שימתין על התחלת היום שלאחריו שיהיה נמשך יום חדש קדשה חדשה רצונות קדושים חדשים ואז דיקא יטהר לאכל מן הקדשים. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת השחר ה' - אות מ"א)

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)
 אסור להרהר אחרי רבו, הוא הרבי שלי ושלך ושל כל ישראל, הוא הרבי, "ריאש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, זה גילה רבנו הקדוש ב"ליקוטי מוהר"ן, הוא ה"ריאש בני ישראל" הוא הרבי, הוא הרבי שלנו, ולהיפך גם כן "רישעים ביחושך ידמו" ראשי תיבות רב"י, "רישעים ביחושך ידמו" הוא ראשי תיבות רב"י, יש רשעים שלא יכולים לעזור לנו והם אומרים שהם הצדיקי הדור באמת, זה שקר, בשביל זה אנחנו בגלות כל כך, השקר מתגבר, אבל השקר ייפול והאמת יקום! אם לא היה לנו רק תורה אחת מרבנו, "ריאש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, הוא גילה את זה, הוא הרב"י והוא ה"ריאש בני ישראל", הוא הרבי שלנו, של כל ישראל! העיקר, הרבי הצדיק האמת, ה"ריאש בני ישראל", הוא שמאיר בנו התורה והמצוות וכל התיקונים שאנחנו צריכים. הצדיק הוא מאיר בנו איך ללמוד התורה ואיך לקיים התורה והכל, יש עוד בעולם דבר כזה: עוד לא נתגלה בעולם, וזה יתגלה לעתיד, וזה כל חיותנו ותקוותינו, הוא מתקן ומרפא אותנו וחולים כאלה שאין להם שום תקווה, אי אפשר לעזור להם חולים כאלה, ורובנו הקדוש הוא מרפא אותנו ומתקן אותנו ומחדש אותנו, אבל אני רחוק מכל זה, אם הייתי זוכה, הייתי יכול לקרב כל העולם להשם יתברך, דיבור אחד של רבנו, הוא שורש כל התורה וכל המצוות של כל אחד ואחד מיהודים, מישראל, אני לא מפחד לדבר על זה, אני לא אומר את זה, הוא אומר, רבנו הקדוש אמר, הוא סיפר המעשה

נחמתי אנכי אתמי ואמרוני
 אני נפש פאופר מכל הפתאים...

עצות ותפילות

(עצות המבוארות – ספירת העומר, ג')

מ"ט ימי הספירה הם כנגד מ"ט שערי תשובה שהם כנגד מ"ט אותיות שבשמות השבטים בני יעקב אבינו עליו השלום. ובארבעים ותשעה ימי הספירה, צריך לעסוק בתשובה, ולשוב אל השם יתברך על ידי ארבעים ותשעה אותיות וארבעים ותשעה שערי תשובה, כמבאר למעלה. כי כל איש מישראל שייך וקשור לאות מיוחדת שבאותיות השבטים ולשער מיוחד משערי תשובה. ורק על ידי תשובה אמיתית יכול כל אדם לזכות להגיע לאות של השבט ולשער התשובה השייכים אליו. ובחג השבועות הוא שער החמשים דתשובה, ועל ידי שער זה מתקרב השם יתברך אל בניו ברחמים גדולים. גם צריך לדעת כי אמירת תהלים, ובפרט אמירה במתינות ובהתעוררות, מסגלת מאד לעורר לתשובה, באופן שהתשובה תביא לאות של השבט ששייך לאדם זה, ולשער השייך לו, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן עג) בתורה "תהלים מסגל לתשובה". על כן צריך להיזהר מאד באמירת תהלים בכוונה מרובה בימי הספירה, כדי לזכות לתשובה אמיתית והזדככות מכל מיני טומאות, היינו מכל מיני אפיקורסות ומכל מיני פגמי אמונה, ולשוב אל השם יתברך, כדי שהוא ישוב אלינו ביום טוב שבועות, ברחמים, כמבאר למעלה.

... רבונו של עולם, "זכור רחמך ה' וחסדיך כי מעולם המה". זכור נא החדש הנפלא והנורא אשר עשית עמנו, אשר הוצאתנו ממצרים בכח גדול וביד חזקה, וגלית לנו אמיתת אמונת אלקותך באור גדול ונפלא ונערב, ועשית אותות ומופתים גדולים ונוראים, כדי לגלות אלקותך ואחדותך וממשלתך אשר בכל משלה. ומאז קרבת אותנו לך לעם קדוש, והוצאת אותנו ממ"ט שערי טמאה, והכנסת אותנו במ"ט שערי קדשה, שהם מ"ט שערי תשובה הכלולים במ"ט אותיות שיש בשמות שבטי-יה. וברחמך הרבים צוית אותנו לספר כנגד זה מ"ט ימי הספירה, כדי לטהר נפשות עמך ישראל מזהמתם, למען נזכה על-ידי מצוות ספירת העומר לצאת מטמאה לטהרה, לצאת ממ"ט שערי טמאה ולכנס במ"ט שערי קדשה.

רבונו של עולם, מלא רחמים, זכנו בחסדיך העצומים לקיים מצוות ספירת העומר בזמנו בקדשה גדולה ובהתעוררות נפלא ונורא, שנוכה להתעורר על-ידי קדשת מצוה נוראה הזאת לשוב אליך באמת, ולצאת מכל טמאותינו, לבער מקרבנו כל מיני טמאות וזהמות שנדבקו בנו על-ידי מעשינו הרעים. רבונו של עולם, רבונו של עולם, הושיענו בכל מיני ישועות. כי אתה יודע הכח של כל מצוה ומצוה, כמה גדול כחה להוציא אותנו ממקומות שנפלנו לשם בעונותינו הרבים ולקרבו אליך, ובפרט מצוה הזאת של ספירת העומר, שהיא הכנה לקבלת התורה, שהיא תחילת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, אשר נתת לנו מצוה הקדושה הזאת כדי לצאת ממ"ט שערי טמאה ולכנס למ"ט שערי הקדשה.

זכני במקום שאני שם עכשיו, שאזכה לקיים מצוה הזאת בתכלית השלמות האפשרי לאיש כערכי לקיים מצוה הזאת. ואתה תמלא רחמים עלי, ותעזרני ותושיעני על-ידי-זה, ותוציאני מהרה מטמאה לטהרה, מחל לקדש, מיגון לשמחה, משעבוד לגאולה, ומאפלה לאור גדול. עד אשר נזכה בחג השבועות הקדוש, ביום החמשים, שאתה תשוב אלינו ותפתח לנו שער החמשים הקדוש, ותשפיע עלינו רחמים גדולים וחסד עליון משם, באופן שנוכה לתקן הכל ולשוב אליך באמת תמיד (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה ל"ו):

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב צ"ה)

ב"ה, י"ז חשוון תשכ"ז.

לכבוד מחמד עיני, אשר נתן לו ה' לב חכם להחכים להבדיל בין אמת והזקנה ממאיר בכל העולמות, ובין האמת המזיף שהוא מקור השקר המחשיך עיני ישראל, אשרי חלקך וגורלך הנעים. שלום וחיים בריאים.

שמחתי מאד על כל החרדה שהחרדת עלי והכבוד הגדול שכבדתי להיטיב עמי בתרומת ואהבת לבך החם בהסך מאה ל"ג, אודה רב מאד בכל לבי ונפשי על כל החסדים והטובות אשר מאד הרבית לעשות עמדי. נא אחי, אל תעצב ואל תדאג כלל, הלא תראה כי ה' עמך ואצלך וקרוב לך בכל עת בכל מקום, והאיר עליך אור האמת הזה הנעלם מכל העולם שהוא כל חשק ואהבת לבך. בודאי לא יסיר חסדו וטובו מאתך עד עולם, וירפא ויבריא אותך ואת ביתך בשלמות ויארץ ימיכם ושנותיכם בטוב ובנעימות נצחי. אוהבך הנאמן האמתי המתפלל תמיד לשלומך והצלחתך ושוקק מאד לחיותו בנעם טובתך ורפואתך בגוף ונפש.

ישראל דב אודעסר

של ה"בעל תפילה וה"שבעה בעטלירס" וגם כן התורות, ה"ליקוטי מוהר"ן", ה"ליקוטי עצות", ה"ליקוטי הלכות", תלמידים כאלה, רבי נתן וכל התלמידים שלו, עיניו של לעתיד, לא של עכשיו, אבל יהיה טוב...
...רבונו הקדוש אומר ב"ספר המידות" בזה הלשון: "מי שהוא חכם בעיניו...", "קשה לו לבוא ליראה", יראה זה כל היסוד של התורה ושל כל היחידות ושל כל העולם...

...רבונו הקדוש גילה: "ראש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, הוא ה"ראש בני ישראל" הוא הרבי שלנו, אסור להרהר אחריו, לקבל הכל, לא להיות חכם... יש לנו רבנים צדיקים קדושים, הם יכולים להאיר לנו כל התורה, בכוחם אנו יכולים להתקרב להשם יתברך, הלב שלנו מספיק לנו, הוא נותן לנו אור וחיות על כל דבר, על כל דברי התורה, רק אמת, אמונה. משיח הוא כבר יפרש לנו איך לחיות ואיך לעשות תשובה ואיך ללמוד, אשרינו, אשרינו, אשרינו...

(ספר ימי מוהר"ן – סימן ע"ד)

סיפור

... והנה באלו הימים ראיתי שכל המתנדבים אינם מסלקים גם עתה, וכל אחד דוחה מיום ליום כי היה שעתם דחוקה ועל ידי זה נחלש דעתי מאד וגם כי נסעתי מטפליק לעיר הסמוכה וקויתי לקבל שם איזה סך על ההדפסה ולא פעלתי כלום ונסעתי משם לאומין בפחי נפש כי ראיתי שאי אפשר לגמר העסק על ידי נסיעה זאת ואטלטל עצמי בחרף בחנם בפרט במניעות כאלה שהיו לי אז ועלה על דעתי לחזור לביתי ובאתי לאומין ביום רביעי י"ז שבט.

בבואי לשם הודיעו לי שגם רבי נפתלי בא לאומין מברסלב ולא רציתי להאמין מחמת שזה סמוך היה עמי יחד באומין בערב ראש חדש שבט כניל אחר כך נתועדנו יחד עם רבי נפתלי והנה באמת רבי נפתלי בא לאומין על ידי השגחת השם יתברך שסבב השם יתברך עד ששלח אותו אחד לאומין כדי שיתפלל שם בשביל בנו שנחלה אז ואז ראיתי נפלאות השם ונוראותיו

כי באמת נשלח אז רבי נפתלי אלי לאומין מן השמים כדי שיגמר העסק על ידי שנינו כי אני בעצמי הייתי מוכרח לחזור ממכמה טעמים, כי גם היה לי כמה עסקים בעסק העזובן שלו שהייתי צריך להיות בביתי והשם יתברך יודע תעלומות גלגל ברחמיו וסבב שבות שיבוא רבי נפתלי לאומין באותו היום שבאתי לשם ותכף עלה על דעתי שאשלח אותו במקומו ועדין נתישבתי הרבה בזה, וביום חמישי הייתי על קברו ואחר כך נסכם דעתי

לשלחו במקומו ונסע הוא עם רבי שמעון ואני חזרתי במקומו לביתי וזה היתה השגחה נפלאה מהשם יתברך כי לולא זאת איני יודע אם היה נגמר הדפסת הספר אז. גם אז ביום חמישי ח"י שבט הניל היה התחלת היסוד של ההדלקה, להדליק שמן זית על קברו נר תמיד לא יכבה כאשר אנו נוהגין מאז ועד הנה וגם זה היה על פי מעשה בקהלת-קדש טפליק ואי אפשר לבאר כל הפרטים, כי בכל זה היו עוד כמה דברים נוראים שראינו השגחתו ונפלאותיו יתברך בכל עת, איך הוא יתברך בעזרו לגמר עסקי רבונו זכרונו לברכה שהם זכות הרבים לדורות, אשר המניעות נשתטחו כנגדנו בלי גבול, ולולא ה' שהיה לנו לא היה באפשרי לגמרם בשום אופן.

ונסע אז רבי נפתלי מאומין לסביבות אנשי-שלומו שבמדודיבאק וטשערין וקרימיניטשאק כו' ואני חזרתי עם העגלה שלו לפה ברסלב מכאן נסעתי לביתי לנעמירוב וחשבתי בכל פעם מחשבות הרבה איך אפשר לגמר ההדפסה אחר כך בסמוך החרחתי לנסע למז'בוז' בעסק העזובן שלו, ונסעתי עם חתנו רבי יוסקה זכרונו לברכה והיינו משובתי שבת- קדש אצל אביו הרב הגאון מחמעלינק ומשם נסענו למז'בוז' ולא פעלנו כלום בעסק שלנו של החנינות שלו וחזרנו בפחי נפש ובאתי לנעמירוב סמוך לפורים ועדין רבי נפתלי לא שב לביתו מהדרך הניל.

ובתוך שהיו מחשבותי תמהים ומשתוממים מאד ואיני יודע לשית עצות בנפשי איך להתנהג בענין ההדפסה, כי עלה על דעתי לנסע למאהלוב שהיה שם דפוס אצל מ'ח'תני רבי צבי ושתפו רבי לייב, ורציתי לעת עתה לנסע לשם לעשות מקח עם המדפיס דשם שכאשר יבוא רבי נפתלי נדפס שם מיד אך ראיתי שעדין אין בידי אפילו על הוצאת הנסיעה למאהלוב ולתן לו מעט כסף קנין שקורין אדורין ודעתי היתה חלוקה מאד בתוך כך סבב השם יתברך בנפלאותיו הנוראות ומדי עברי בקהלת-קדש נעמירוב בחוף פתאם נשאתי עיני וראיתי את רבי לייב מקהלת קדש מאהלוב שהיה לו חלק בהדפוס דשם ונבהלתי מאד והבנתי כי מאת השם היתה שנתגלגל מאתו יתברך שבה לכאן היום, ושיסתובב הדבר שאראה אותו מה שלא היה מדרך הטבע שאפגע בו כי לא היה לו עסק ולא עלה על דעתי שיתראה פנים עמי לולא חמלת השם עשתה זאת בהשגחתו הנפלאה ותכף נתחזקתי והלכתי אליו ועשיתי עמו מקח על ההדפסה ואחר כך היה בזה עוד כמה מעשיות.